

ELTE TTK Földrajz- és Földtudományi Intézet Földrajztudományi Központ

A földrajzképzésről általában

A jelenlegi oktatási rendszerben (3+2 év) a Földrajztudományi Központ a földrajz BSc (alapszak), valamint az erre épülő MSc-k (mesterszakok: geográfus kutatók, földrajztanárok) gondozását végzi. A több mint 130 éves története során a Földrajztudományi Központ jogelődei a hazai geográfus és földrajztanárképzés mindig meghatározó szereplői voltak. A fő profil a geográfus szakemberek és a középiskolai földrajztanárok képzése, emellett a Központ oktatási tevékenysége a doktori (PhD) képzésre is kiterjed, így vállalva jelentős szerepet a fiatal kutatók hazai és külföldi elismertségének megerősítésében. A Központ hírnevét öregbíti számos, országosan használt középiskolai és egyetemi oktatási anyag (jegyzet, tankönyv), mely a szervezet munkatársainak közreműködésével készült. Ezeken felül fontos küldetésük az itt oktatóknak, kutatóknak, hogy a hazai geográfiai ismeretanyagot szélesítsék, amit a tanszékek magas szinten elismert kutatómunkája igazol.

A Központ egységei által művelt és oktatott témakörök a geográfia teljes spektrumát lefedik: általános természetföldrajz (belső és külső erők földrajza),

általános társadalom- és gazdaságföldrajz (népesség- és településföldrajz, mezőgazdasági földrajz, iparföldrajz stb.), a világ regionális természetföldrajza és társadalom-gazdaságföldrajza, Magyarország és a Kárpát-medence természetföldrajza és társadalom-gazdaságföldrajza, valamint földrajzi információs rendszerek, távérzékelés, matematikai-statisztikai-számítástechnikai módszerek a földrajzban, környezetvédelem, geomorfológia, terület- és településfejlesztés, település- és regionális tudomány stb.

A Központ egységei, annak dolgozói aktív kapcsolatokkal rendelkeznek a hazai kutatóintézetekkel, piaci szereplőkkel, kormányzati és önkormányzati döntéshozókkal. E kapcsolatok az oktatás és a kutatás területeire egyaránt kiterjednek. A nemzetközi kapcsolatok is hosszú távra nyúlnak vissza, lehetőséget biztosítva tudományos kutatói és hallgatói csereprogramokra, együttműködésekre (Heidelberg, Lipcse, Joensuu stb.). A hallgatók kutatási tevékenységének támogatásáról tanúskodik, hogy diákjaink az elmúlt években rendre kiemelkedő eredményeket értek el az országos tudományos diákköri konferenciákon.

Az elméleti kutatások mellett azonban a gyakorlati készségek elsajátítása is nagy hangsúllyal szerepel az oktatásban. Az itt végzett hallgatók piacképes diplomával kerülnek ki az „életbe” (különböző földrajzi és más tudományos kutatóhelyek, iskolák, felsőoktatási intézmények, a terület- és településfejlesztés, a gazdaság, a statisztika, a környezetvédelem, a vízügy stb. kormányzati szervei, ezek háttér-intézményei, vidéki kirendeltségei, a települési, területi önkormányzatok, a területi és települési elemzéssel, környezetvédelmi hatástanulmányok készítésével, vagy az ezekre épülő terület-, táj- és ingatlangazdálkodással, tanácsadással, pályázatkészítéssel, projekt szervezéssel, település- és régiómarketinggel stb. foglalkozó hazai és nemzetközi cégek, Európai Unió intézmények), ahol ismereteik, diplomájuk a köz- és piaci szféra jó megítélése alá esik. További részletes információkat az ELTE TTK Földrajz- és Földtudományi Intézet Földrajztudományi Központjánál kaphatnak a szakma iránt érdeklődők (Budapest 1117 Pázmány Péter sétány 1/C 1. emelet, <http://geogr.elte.hu>).

A Természettudományi Karról

Az ELTE a legrégebbi, mindmáig működő magyar egyetem, Természettudományi Kara a legnagyobb hazai természettudományos oktató- és kutatóbázis. A természettudományok oktatása az Egyetemen a kezdetektől, 1635 óta folyik. Már az első években tanítottak matematikát és fizikát a bölcsészeti fakultás keretein belül, a 18. század második felére pedig már a kémia, a biológia és a földtudományok oktatása is kiterjedt. A természettudományok gyors fejlődése nyomán 1949-ben, a Bölcsészettudományi Kar 22 tanszékéből és intézetéből, valamint a Botanikus Kertből, a Fizikai-Kémiai és Ember-tani Intézetekből megalakult az önálló Természettudományi Kar (TTK). Egy évre rá az Egyetem felvette a nagy fizikus, Eötvös Loránd nevét. Világhírű professzorok tanítottak és tanítanak ma is itt. A Nobel-díjas Békésy György és Hevesy György is itt kezdte pályáját.

Karunkon öt szakterület (biológia, fizika, kémia, matematika, földtudományok) keretében 5 intézet működik. A képzés a **természettudományok teljes spektrumát felöleli**. 2006-tól a **biológia, fizika, földrajz, földtudományi, kémia, környezettan, matematika** alapszakok (BSc) kerülnek meghirdetésre. A specializálódás **szakirányok** keretében történhet, melyeket az első év elvégzése után kell kiválasztani.

Az alapszakos diploma birtokában a hallgatók **mesterszakon** folytathatják tanulmányaikat. A mesterszakos képzések kínálata még nem áll rendelkezésre, biztos azonban, hogy minden alapszakos diplomával található lesz akár több mesterszak is, amelyen a megkezdett tanulmányok törésmentesen folytathatók. A mesterszakos diploma lényegében a 2005-ig meghirdetett öt éves egyetemi képzésnek megfelelő képzettséget nyújt.

A Karon az oktatás kreditrendszerben történik. A kreditrendszer keretében a hallgatók saját szakjukon belül egyéni felkészültségük, képességeik, pillanatnyi helyzetük által meghatározott egyéni ritmusban tudnak tanulni, gyorsabban vagy lassabban is haladhatnak a javasolt átlagos sebességnél.

Az ELTE és ezen belül a TTK rendkívül széles nemzetközi kapcsolatai révén diákjaink az Európai Unió ERASMUS, a közép-európai együttműködés (CEEPUS), illetve kétoldalú kapcsolatok keretében nagy számban végeznek tanulmányaikból egy vagy két félévet külföldi egyetemeken. A kreditrendszer segíti a külföldi résztanulmányok harmonikus hazai beillesztését, a diplomába történő beszámítását is.

A különböző szakon folyó alapképzés mellett a továbbképzés is számos formában folyik. A legkiválóbb diákok a mesterszakos diploma megszerzése után is folytathatják tanulmányaikat, tudományos fokozatot (PhD) szerezhetnek. Minden természettudományos témánk megkapta az akkreditációt és 5 Doktori Iskola 21 doktori programjából választhatnak a jelentkezők (jelenleg több mint 400 hallgató vesz részt 3 éves doktori posztgraduális képzésben).

<http://ttkto.elte.hu>; <http://geogr.elte.hu>

ELTE TTK Földrajz- és Földtudományi Intézet Földrajztudományi Központ

Földrajz alapszak (BSc)

Akkor érdemes e szakra jelentkezni, ha érdekel a földrajzi (természeti, társadalmi) környezet, melyben mi emberek élünk, és szeretnéd titkait megismerni, kutatni. Az ideális jelentkező a földrajzi jelenségek, folyamatok, sajátosságok iránti érdeklődés mellett földrajz érettségivel felvértezett, és minél jobb idegen nyelvi tudással, számítástechnikai alapismeretekkel rendelkezik. Emellett, mivel a földrajz több természet- és társadalomtudományi szakterülettel érintkezik, így egy ideális geográfusjelölt nyitott más jellegű ismeretek megszerzésére is, és nem ódzkodik például a földrajzi adatok összegyűjtésétől, elemzésétől, térképek készítésétől.

A geográfus BSc képzési folyamat végére hallgatóink alapos ismeretekkel

rendelkeznek Földünkéről, különösképpen Európa és hazánk természet-, társadalom- és gazdaságföldrajzi fejlődési folyamatairól, jelenlegi viszonyairól, valamint korszerű földrajzi szemlélettel bírnak, és megfelelő áttekintésük van a rokon tudományok legfontosabb szakterületeiről, eredményeiről. Emellett a képzés során elsajátítják a természeti, társadalmi-gazdasági és települési környezet átfogó értékeléséhez szükséges elméleti és módszertani alapokat, gyakorlatban is alkalmazható ismeretekkel rendelkeznek a földrajzi környezet rendszereiről, azok működéséről, képesek kutatási mélységű elemzések készítésével részt venni a döntés-előkészítési folyamatokban.

A földrajz BSc mellett az alábbi mesterszakokat (MSc) indítjuk: geográfus és földrajztanár, mely képzések során mélyebb, strukturáltabb, tágabb környezetben alkalmazható, differenciáltabb ismereteket szerezhetnek hallgatóink.

Ez négy szakosodási lehetőség formájában ölt testet. A terület- és településfejlesztési szakirányon végzettek a térismereti, terület- és településfejlesztési szakismeretek mellett jelentős tudást halmoznak más társadalomtudományok, valamint az informatika és a környezetvédelem köréből is. A regionális elemző szakirány az egyre felértékelődő döntéselőkészítési folyamatok elvégzéséhez készít fel szakembereket. A környezetföldrajzi szakirányon végzettek a környezetvéde-

Földrajz mesterszakok (MSc)

lem és a környezetpolitika tudományos megalapozásában, elemzési munkálataiban szükséges szak-és általános ismeretek birtokába kerülnek a képzés eredményeként. A hidrológiai szakirányon a képzés célja olyan korszerű természettudományos szemlélettel és ismeretanyaggal rendelkező szakemberek képzése, akik elsősorban a vízügyi ágazatban és a környezetvédelem egyes területein mind az operatív munkában, mind az alap- és alkalmazott kutatási feladatok megoldásában képesek magas színvonalon, tevékenyen részt venni.

A tanári szakirányon az állandóan megújuló földrajzi jellemzők megismerése mellett, ennek a tudásnak a diákok felé történő közvetítésére készíti fel a leendő tanárokat (kétszakos földrajztanár). Az

itt végzettek képesek a földrajztudomány korszerű eredményeinek befogadására, alkalmazására, alkotó továbbfejlesztésére és továbbadására a különböző iskolatípusokban és a szervezett oktatáson kívüli szakmai feladatok ellátásában. Alkalmassak arra, hogy ismereteik birtokában reális képet adjanak a földrajzi környezetet befolyásoló (károsító) folyamatokról, a Föld globális környezeti problémáiról, s bemutassák tanítványaiknak a környezeti egyensúly megtartásának lehetőségeit, tennivalóinkat.

Az MSc végzettség megszerzése után lehetőség van a Phd (doktori) fokozat megszerzésére felkészítő képzésben való részvételre a Földrajz- és Földtudományi Doktori Iskolában.

